

Til alle kommunalbestyrelser
v/ den valgansvarlige i kommunen
cc.: KL

4 bilag

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
Fax 72 28 24 01
valg@oim.dk
valg.oim.dk

Enhed
Valgenheden

Sagsbehandler
Christine Boe-
skov

Sagsnr.
2015-4151

Doknr.
235871

Dato
27-05-2015

Folketingsvalget torsdag den 18. juni 2015 – brevstemmeafgivning i kommunerne

1. Indledning og indhold

Torsdag den 18. juni 2015 afholdes der valg til Folketinget. Her i landet kan der brevstemmes fra og med **torsdag den 28. maj 2015** til og med **tirsdag den 16. juni 2015**.

Dette brev indeholder en række vigtige informationer til brug for kommunalbestyrelsen og for de administrative medarbejdere i kommunen, der har ansvaret for at gennemføre valget. Brevet gennemgår de vigtigste af **kommunalbestyrelsens opgaver i forbindelse med brevstemmeafgivning på de steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme**, og de relevante frister herfor.

./ Som bilag 1 er vedhæftet en **oversigt over de tidsfrister**, der gælder ved folketingsvalget.

De øvrige bilag indeholder oplysning om:

- vejledning til vælgerne til brug for brevstemmeafgivning i kommunen (bilag 2)
- opslag til stemmerummet (bilag 3 og 4)

Alle meddelelser omkring valget vil blive sendt til kommunalbestyrelsen via kommunens hovedpostkasse. Det er derfor afgørende, at kommunalbestyrelsen sørger for straks at videresende de pågældende meddelelser til de rette personer i kommunens administration, som har ansvaret for afvikling af valget, herunder brevstemmeafgivningen.

Alle meddelelser til kommunalbestyrelsen om valget vil samtidig med udsendelsen blive lagt på ministeriets valghjemmeside <http://valg.oim.dk/valgmyndigheder/valg-til-folketinget-2015.aspx>.

2. Kommunalbestyrelsens ansvar

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at tilrettelægge og gennemføre brevstemmeafgivningen på de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, f.eks. på borgerservicecentre m.v.

Endvidere har kommunalbestyrelsen ansvaret for at tilrettelægge brevstemmeafgivning i visse boliger og boformer efter reglerne i lov om social service og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger m.v., samt i vælgerens hjem. For så vidt angår brev-

stemmeafgivningen i visse boliger og boformer samt i vælgerens hjem henvises nærmere til Økonomi- og Indenrigsministeriets vejledning om afholdelse af folketingsvalg (se nedenfor), [afsnit 8.4.](#) samt til de særskilte bekendtgørelser herom.¹ Skema til ansøgning om at brevstemme i eget hjem findes på ministeriets valghjemmeside: <http://valg.oim.dk/valgmyndigheder/valg-til-folketinget-2015.aspx>.

3. Retsgrundlag – lovbestemmelser og vejledning om folketingsvalg

Valget afholdes efter reglerne i **lov om valg til Folketinget** (folketingsvalgloven)², og de forskrifter, der er udstedt i medfør heraf.

Kommunalbestyrelsens opgaver i forbindelse med folketingsvalg er beskrevet i Økonomi- og Indenrigsministeriets **vejledning om afholdelse af folketingsvalg**.³

En oversigt over kommunalbestyrelsens opgaver findes i vejledningens [afsnit 2.1](#). Som bilag 1 og 2 til vejledningen er bl.a. optaget en oversigt over bekendtgørelser, cirkulærer, vejledninger og skrivelser om folketingsvalg samt en oversigt over ændringer af reglerne om folketingsvalg siden folketingsvalget den 15. september 2011.

Folketingsvalgvejledningen er tidligere udsendt til kommunalbestyrelserne. Vejledningen kan ligeledes hentes på Økonomi- og Indenrigsministeriets hjemmeside, der findes på adressen <http://valg.oim.dk/lovstof/folketingsvalg.aspx>.

Reglerne om brevstemmeafgivning er nærmere beskrevet i folketingsvalglovens kapitel 8 og vejledningens [afsnit 8](#), hvortil der henvises.

Al information til kommunerne om valgets gennemførelse findes i de meddelelser, der udgår fra ministeriet fra dags dato og op til valgdagen (se bilag 1), samt i den nævnte folketingsvalgvejledning.

Det er Økonomi- og Indenrigsministeriets forventning, at de medarbejdere i kommunen, som arbejder med valg, orienterer sig grundigt i vejledningen og i de meddelelser om valget, der tilgår kommunalbestyrelsen fra ministeriet. Modtager ministeriet spørgsmål fra kommunale medarbejdere om tilrettelæggelsen af det forestående folketingsvalg, hvis svar klart fremgår af vejledningen eller de udsendte meddelelser, må det i almindelighed påregnes, at ministeriet ved besvarelsen af spørgsmålet alene vil henvise til vejledningen eller de udsendte meddelelser. Kommunalbestyrelsen anmodes derfor om at sikre, at de relevante medarbejdere har sat sig grundigt ind i vejledningen og de udsendte meddelelser.

4. Betingelser for brevstemmeafgivning

Enhver vælger kan afgive brevstemme i enhver kommune her i landet.⁴

Ret til at stemme, herunder brevstemme, til folketingsvalg har enhver, der på valgdagen har dansk indfødsret (er dansk statsborger), er fyldt 18 år, har fast bopæl i riget og ikke er under værgemål med fratagelse af den retlige handleevne (ikke er umyndiggjort).⁵

Færøske og grønlandske vælgere, der opholder sig her i landet, kan brevstemme her i landet til folketingsvalget på Færøerne henholdsvis i Grønland på de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, f.eks. på borgerservicecentre m.v. De kan

¹ [Bekendtgørelse nr. 130 af 19. februar 2009 om brevstemmeafgivning i visse boliger og boformer efter lov om social service og boliglovgivningen](#), samt [bekendtgørelse nr. 128 af 19. februar 2009 om brevstemmeafgivning i vælgerens eget hjem](#).

² [Lovbekendtgørelse nr. 369 af 10. april 2014](#).

³ [Vejledning nr. 9827 af 29. oktober 2014 om afholdelse af folketingsvalg](#).

⁴ Se folketingsvalglovens § 53.

⁵ Se folketingsvalglovens § 1.

tidligst brevstemme 3 måneder før valgdagen. Der benyttes det samme brevstemmemateriale som ved valget i Danmark, jf. afsnit 6.⁶

5. Fristerne for brevstemmeafgivning og kommunens tilrettelæggelse

Her i landet kan der som nævnt ovenfor brevstemmes fra og med **torsdag den 28. maj 2015** til og med **tirsdag den 16. juni 2015**.

Fra og med **torsdag den 28. maj 2015** skal der således være personale til stede, der kan modtage vælgere, der henvender sig for at brevstemme.

Det vil i øvrigt være **hensigtsmæssigt at holde åbent nogle timer** for brevstemmeafgivning ét sted i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, på **alle lørdage i de tre uger, hvor der kan brevstemmes**, dvs. **lørdag den 30. maj 2015, lørdag den 6. juni 2015** og **lørdag den 13. juni 2015**, og at informere herom på kommunens hjemmeside.

En kommune må ikke holde et borgerservicecenter åbent i kortere tid for brevstemmeafgivning end borgerservicecentrets almindelige åbningstid. Dette gælder også den sidste dag, hvor der kan brevstemmes.

Vejledningen om folketingsvalg indeholder i [afsnit 8.2.2.](#) nærmere information om særlige forhold, som kommunalbestyrelsen skal være opmærksom på under tilrettelæggelsen af brevstemmeafgivningen, herunder om annoncering af brevstemmesteder og åbningstider, afholdelse af brevstemmeafgivning på et sted, hvor der foregår andre aktiviteter end ekspeditioner i forbindelse med borgerservice osv. For nærmere information om betingelserne for at tilrettelægge brevstemmeafgivning på biblioteker, uddannelsesinstitutioner, mobile brevstemmeafgivningssteder m.v., se vejledningens afsnit [8.2.2.1.](#)

6. Brevstemmemateriale

Brevstemmematerialet skal til enhver tid findes på de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme.⁷

Der må kun anvendes det brevstemmemateriale, der er tilvejebragt af Økonomi- og Indenrigsministeriet. I stedet for det følgebrev og den yderkuvert, som Økonomi- og Indenrigsministeriet har fået fremstillet, kan kommunalbestyrelsen dog anvende det følgebrev, som kommunalbestyrelsen kan udskrive fra KMD's valgudskrivningssystem, samt den yderkuvert, der passer til dette følgebrev.

Af hensyn til evt. tekniske eller andre problemer med udskrivning af det følgebrev, som kommunalbestyrelsen kan udskrive fra KMD's valgudskrivningssystem, bør kommunalbestyrelsen dog sørge for, at der alle steder, hvor der kan brevstemmes i kommunen, forefindes nogle eksemplarer af ministeriets brevstemmemateriale inkl. det følgebrev og den yderkuvert, som ministeriet har fået fremstillet. Det må således ikke forekomme, at en vælger afvises fra at afgive en brevstemme, fordi vedkommende ikke kan fremsøges i KMD's valgudskrivningssystem. I sådanne tilfælde skal vælgeren tilbydes at anvende ministeriets brevstemmemateriale, hvor følgebrevet kan udfyldes i hånden.

Information om brevstemmematerialets bestanddele og anvendelse af evt. ældre udgaver af brevstemmematerialet findes i vejledningens [afsnit 8.1.](#)

Økonomi- og Indenrigsministeriet har i 2012 og 2014 ladet fremstille nyt brevstemmemateriale til folketingsvalg. Brevstemmematerialet har samme format og indeholder

⁶ Jf. lovene om folketingsvalg på Færøerne og i Grønland

⁷ Se folketingsvalglovens § 60, stk. 2, 2. pkt.

samme bestanddele som tidligere oplag af brevstemmematerialet. Ændringerne består hovedsageligt i visse sproglige ændringer af bl.a. vejledningen til vælgeren på forsiden af den blå konvolut til stemmesedlen samt i følgebrevet. Rosendahls-Schultz Grafisk vil fortsat udsende evt. restoplag af materialet fremstillet i 2008 og 2012, før der udsendes materiale fremstillet i 2014. Både materialet fremstillet i 2008 og materialet fremstillet i 2012 og 2014 kan således benyttes ved brevstemmeafgivningen.

Restoplag fra brevstemmemateriale fremstillet før 2008 kan ikke benyttes, men skal kasseres.

Brevstemmematerialet kan bestilles hos Rosendahls Schultz Grafisk, Herstedvang 10, 2620 Albertslund, tlf. 43 22 73 00, telefaks 43 63 19 69, e-post: distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk. Det er ikke muligt at bestille brevstemmemateriale via forlagets hjemmeside.

7. Fremsendelse af "udenbys" brevstemmer til andre kommuner

De brevstemmer, som kommunerne modtager fra vælgere, der bor i en anden kommune, og som derfor skal fremsendes af modtagerkommunen til bopælskommunen, bedes postbesørget hurtigst muligt af hensyn til bopælskommunernes videre håndtering af brevstemmer, der modtages fra andre kommuner. Særligt de sidste dage inden sidste frist for at brevstemme vil det være hensigtsmæssigt, at udenbys brevstemmer fremsendes til bopælskommunen samme dag, som de er afgivet. Brevstemmer, der afsendes til bopælskommunen inden for de sidste dage, hvor der kan brevstemmes, frankeres som A-post.

Ved postbesørgelsen frankeres og sendes yderkuberterne særskilt til bopælskommunen. Yderkuberterne må således IKKE være indlagt i andre konvolutter ved aflevering til postbesørgelse.

8. Brevstemmeprotokoller

Kommunalbestyrelsen skal oprette og føre en protokol over de brevstemmer, som kommunalbestyrelsen modtager til det pågældende valg. Yderligere oplysninger om **brevstemmeprotokoller** findes i afsnit 8.7. i vejledningen om afholdelse af folketingsvalg, hvortil der henvises.

9. Fortegnelse over opstillingsberettigede partier og vejledning om brevstemmeafgivning

Til orientering kan oplyses, at følgende partier er opstillingsberettigede til folketingsvalget med følgende bogstavbetegnelser:

- A. Socialdemokratiet
- B. Radikale Venstre
- C. Det Konservative Folkeparti
- F. SF - Socialistisk Folkeparti
- I. Liberal Alliance
- K. Kristendemokraterne
- O. Dansk Folkeparti
- V. Venstre, Danmarks Liberale Parti
- Ø. Enhedslisten – De Rød-Grønne
- Å. Alternativet

Denne fortegnelse betragtes som den **endelige fortegnelse**, da ministeriet ikke forventer at modtage anmeldelse af nye partier inden udløbet af fristen herfor **onsdag den 3.**

juni 2015 kl. 12. Betegnelsen omfatter de partier, der var opstillingsberettiget ved valgets udskrivelse. Skulle ministeriet mod forventning modtage en eller flere anmeldelser af nye partier inden udløbet af fristen, vil ministeriet snarest muligt herefter udsende en revideret fortegnelse.

En fortegnelse over partierne med adresser og telefonnumre m.v. kan hentes på Økonomi- og Indenrigsministeriets valghjemmeside på adressen: <http://valg.oim.dk/partier-og-kandidater/opstillingsberettigede-partiers-adresser-mv.aspx> .

./. Der vedhæftes endvidere som bilag 2 en *vejledning til vælgerne om brevstemmeafgivning*.

I vejledningen er bl.a. gengivet fortegnelsen over de opstillingsberettigede partier og de bogstavbetegnelser, disse er tildelt. I tilslutning hertil er udtrykkeligt anført, at fortegnelsen ikke viser, om de nævnte partier opstiller til valget i den storkreds, hvor vælgeren bor. Endvidere bemærkes, at "udenbys" vælgere, der ønsker at brevstemme i en anden kommune end deres bopælskommune, selv har ansvaret for at undersøge, hvilke kandidater der er opstillet i andre storkredse end den storkreds, hvorunder den kommune hører, hvor der brevstemmes.

Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at vejledningen til vælgerne om brevstemmeafgivning er tilgængelig for vælgerne ved brevstemmeafgivning de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme (herunder på borgerservicecentre m.v.) Kommunalbestyrelsen skal endvidere sørge for, at stemmemodtagerne ved brevstemmeafgivning i visse boliger og boformer efter reglerne i lov om social service og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger m.v., samt i vælgerens hjem får vejledningen udleveret med henblik på, at de kan medbringe den og udlevere den til vælgerne til brug under brevstemmeafgivningen.

10. Kandidatfortegnelser

Fristen for partiernes meddelelse til anmeldelsesmyndigheden om kandidater udløber **mandag 8. juni 2015 kl. 12.** Snarest muligt efter udløbet af denne frist og senest **onsdag den 10. juni 2015** vil kommunalbestyrelsen fra anmeldelsesmyndigheden modtage en **fortegnelse over de opstillede kandidater** i vedkommende storkreds til brug ved brevstemmeafgivningen. Anmeldelsesmyndigheden er Statsforvaltningen, dog for opstillingskredsene i Bornholms Storkreds formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune.

Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at kandidatfortegnelsen, så snart den foreligger, er tilgængelig for vælgerne ved brevstemmeafgivning de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme (herunder på borgerservicecentre m.v.) Kommunalbestyrelsen skal endvidere sørge for, at stemmemodtagerne ved brevstemmeafgivning i boliger får den nævnte fortegnelse udleveret med henblik på at gøre den tilgængelig for vælgerne.

11. Afstemningsbøger

Med hensyn til de **afstemningsbøger**, valgstyrrerne skal føre for hvert afstemningsområde om afstemningen på valgdagen, henvises til vejledningens afsnit 9.4. Der er ingen ændringer i forhold til de afstemningsbøger, der blev benyttet ved folketingsvalget den 15. september 2011.

12. Opslag m.v. til afstemningen på valgdagen

./ Med henblik på, at kommunalbestyrelsen kan fremstille eller lade fremstille opslag til stemmerummet med vejledning til vælgeren om stemmeafgivningen, vedhæftes en tekst til denne vejledning ([bilag 3](#)). Endvidere vedhæftes teksten til opslag til stemmerummet om ombytning af stemmesedlen ([bilag 4](#)).

Øvrige opslag, skilte og etiketter m.v., der anvendes ved afstemningen på valgdagen og ved indpakning af stemmematerialet efter stemmeoptælling, må kommunalbestyrelsen ligeledes selv fremstille eller lade fremstille.

13. Yderligere meddelelser fra ministeriet om valget

Ministeriet vil ca. 3-4 dage før valgdagen fremsende en meddelelse til kommunalbestyrelsen om stemmemodtagere i udlandet samt havanlæg på dansk område m.v. (brevstemmeafgivning). Ministeriet vil endvidere ca. to uger efter valgdagen fremsende en meddelelse til kommunalbestyrelsen om Folketingets godkendelse af valget og tilintetgørelse af materiale.

14. Yderligere spørgsmål

Ved yderligere spørgsmål til valgets gennemførelse henvises til vejledningen om afholdelse af folketingsvalg.

I tilfælde af spørgsmål kan Økonomi- og Indenrigsministeriet kontaktes på e-postadressen: valg@oim.dk eller telefon 72 28 24 00.

Med venlig hilsen

Christine Boeskov
Valgkonsulent

Oversigt over bilag

- Bilag 1:** Oversigt over tidsfrister – til kommunalbestyrelsen og kommunens valgansvarlige
- Bilag 2:** Vejledning om brevstemmeafgivning og de opstillingsberettigede partier – til vælgerne
- Bilag 3:** Opslag med vejledning til vælgeren om stemmeafgivningen på valgdagen – til stemmerummet
- Bilag 4:** Opslag om ombytning af stemmesedlen på valgdagen – til stemmerummet

VEJLEDNING TIL VÆLGERNE OM BREVSTEMMEAFGIVNING

i kommunerne (borgerservicecentre m.v.)
til folketingsvalget torsdag den 18. juni 2015

Ved folketingsvalget torsdag den 18. juni 2015 kan du brevstemme i enhver kommune i Danmark.

Sidste frist for at brevstemme er **tirsdag den 16. juni 2015**.

Du kan stemme på et parti eller en bestemt kandidat, der stiller op til valget i den storkreds, hvor du bor, det vil sige, hvor du er bopælsregistreret i CPR. Hvis du stemmer i en anden kommune end din bopælskommune, vil den kommune, hvor du brevstemmer, sende din brevstemme til din bopælskommune.

Følgende partier er opstillingsberettiget til valget i Danmark:

A. Socialdemokratiet	K. Kristendemokraterne
B. Radikale Venstre	O. Dansk Folkeparti
C. Det Konservative Folkeparti	V. Venstre, Danmarks Liberale Parti
F. SF – Socialistisk Folkeparti	Ø. Enhedslisten – De Rød-Grønne
I. Liberal Alliance	Å. Alternativet

Det er ikke sikkert, at alle partier opstiller i din storkreds. Du bør derfor selv undersøge, hvilke partier og eventuelt kandidater der er opstillet til valget i den storkreds, hvor du bor.

Senest fra **onsdag den 10. juni 2015** vil du på borgerservicecentre og andre steder, hvor du kan brevstemme i kommunen, finde fortegnelser over de partier og kandidater, der er opstillet til valget i den storkreds, brevstemmestedet ligger i.

Hvis du brevstemmer i en kommune, der ikke hører under den storkreds, hvor du bor, bør du selv undersøge, hvilke partier og eventuelt kandidater der er opstillet til valget i din storkreds, da kommunerne ikke får sendt fortegnelser over partier og kandidater i de andre storkredse. Senest fra **onsdag den 10. juni 2015** vil du kunne finde fortegnelser over de partier og kandidater, der er opstillet til valget i din storkreds, på Økonomi- og Indenrigsministeriets hjemmeside: valg.oim.dk.

Du kan finde en vejledning om, hvordan man brevstemmer på de små blå konvolutter til brevstemmesedlerne.

Vejledning om stemmeafgivning

Sæt X i afkrydsningsrubrikken til venstre for et partinavn eller et kandidatnavn.

Sæt kun ét X på stemmesedlen.

Du må ikke udfylde rubrikken med andet end et X, da din stemmeseddel så bliver ugyldig.

RIGTIGT

FORKERT

**Du kan få ombyttet din stemmeseddel,
hvis du kommer til at sætte
krydset forkert**

Oversigt over tidsfrister til folketingsvalget torsdag den 18. juni 2015

Forberedelsen, gennemførelsen og opgørelsen af folketingsvalg skal ske inden for de tidsfrister, der er fastsat i eller i henhold til folketingsvalgloven.¹ I det følgende gives en oversigt over disse tidsfrister.

Før valgets udskrivelse

Brevstemmematerialet skal til enhver tid findes hos kommunerne.²

Brevstemmer, der er afgivet mere end 3 måneder før valgdagen på Færøerne, i Grønland, i udlandet og på danske havanlæg uden for dansk område, kommer ikke i betragtning.³ På danske skibe i udenrigsfart kan søfolk og deres medsejlende ægtefæller dog brevstemme fra dagen efter et folketingsvalg med gyldighed for førstkommende folketingsvalg.⁴

Valgets udskrivelse

- 1) Kommunalbestyrelsen vælger medlemmer til valgbestyrelsen samt valgstyrere og tilforordnede vælgere, hvis dette ikke allerede er sket.⁵
- 2) Kommunalbestyrelsen indrykker annoncer i de stedlige dagblade eller lokalaviser samt oplysning på kommunens hjemmeside om brevstemmeafgivningen, herunder muligheden for at brevstemme i vælgerens hjem.
- 3) Kommunalbestyrelsen træffer de fornødne forberedelser til brevstemmeafgivningen i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger.

Kommunalbestyrelsen skal herunder fastsætte den dag eller de dage, hvor brevstemmeafgivningen skal finde sted, sørge for om muligt at indrette et særligt stemmelokale, udpege og vejlede stemmemodtagerne samt sørge for, at vælgere, der bor eller opholder sig i de nævnte boformer eller boliger, i god tid, inden afstemningen skal finde sted, bliver gjort bekendt med muligheden for at brevstemme i boformen eller boligen (§ 3 i bekendtgørelse nr. 130 af 19. februar 2009

¹ Lovbekendtgørelse nr. 369 af 10. april 2014.

² Se lovens § 60, stk. 2, 2. pkt.

³ Se lovens § 57, stk. 3, og § 58, stk. 2.

⁴ Se lovens § 58, stk. 3.

⁵ Se lovens §§ 23, 29 og 30.

om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen).

- 4) Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at vælgere, der får personlig eller praktisk hjælp m.v. i hjemmet eller hjemmesygepleje, og som må antages at opfylde betingelserne for at stemme i hjemmet, får udleveret et ansøgningskema af den person, der yder den personlige eller praktiske hjælp m.v., eller af hjemmesygeplejersken eller en anden aktivt udøvende person fra hjemmesygeplejerskeordningen.

Kommunalbestyrelsen skal endvidere fastsætte den dag eller de dage, hvor brevstemmeafgivning i vælgerens hjem skal finde sted, og udpege og vejlede stemmemodtagerne (§ 3 i bekendtgørelse nr. 128 af 19. februar 2009 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem).

- 5) Kommunalbestyrelsen eftersender straks efter valgets udskrivelse brevstemmer fra vælgere, der har brevstemt før udskrivelse af valget (f.eks. på danske skibe i udenrigsfart), men som siden er flyttet til en anden kommune, til den nye bopælskommune.⁶
- 6) Vælgere kan, når valget er udskrevet, ansøge deres opholdskommune om at brevstemme i hjemmet, dog tidligst 4 uger før valgdagen (§ 4, stk. 1, 3. pkt., i bekendtgørelse nr. 128 af 19. februar 2009 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem).⁷
- 7) Anmeldelse af kandidater, meddelelse om godkendte kandidater, anmeldelse af nominering af kandidater og anmeldelse af partiliste kan tidligst indleveres til anmeldelsesmyndigheden, når valget er udskrevet.⁸
- 8) Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender en foreløbig fortegnelse over de opstillingsberettigede partier og disses bogstavbetegnelser.
- 9) Vælgere kan, når valget er udskrevet, ansøge deres bopælskommune om at afgive stemme på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen, hvis ønsket om ændringen er begrundet i den pågældende vælgers handicap eller nedsatte førlighed.⁹
- 10) Kommunalbestyrelsen opretter og fører senest på dette tidspunkt en brevstemmeprotokol over de brevstemmer, kommunalbestyrelsen modtager til det pågældende valg (se cirkulære nr. 54 af 8. maj 2001 om brevstemmeprotokollers indhold og udformning).

*Lørdag den 23. maj 2015
(4. lørdag før valgdagen)*

Fra døgnetts begyndelse kan der uden tilladelse fra vejbestyrelsen/vejmyndigheden ophænges valgplakater på højst 0,8 m² på offentlige veje og private fællesveje i byer og bymæssige områder. De nærmere regler herom i vejlovgivningen skal iagttages.¹⁰

⁶ Se lovens § 64, stk. 3.

⁷ Se lovens § 54, stk. 4.

⁸ Se lovens § 33, stk. 1, 2. pkt., § 37, stk. 1, 2. pkt., § 41, stk. 1, 2. pkt. og § 41, stk. 2, jf. stk. 1, 2. pkt.

⁹ Se lovens § 47 a, stk. 2.

¹⁰ Se vejlovens § 103 a og privatvejslovens § 66 a.

Torsdag den 28. maj 2015

Man kan begynde at brevstemme i Danmark, herunder på danske havanlæg på dansk område. På de steder i kommunerne, hvor enhver vælger kan brevstemme, skal man derfor kunne brevstemme fra denne dag.¹¹

*Lørdag den 30. maj, 6. juni og 13. juni 2015
(Alle lørdage inden for 3 uger før valgdagen)*

Det vil være hensigtsmæssigt at holde mindst ét sted i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, åbent for brevstemmeafgivning i mindst nogle timer. Det vil i øvrigt være hensigtsmæssigt at holde også evt. øvrige steder i kommunen, hvor der kan brevstemmes, åbent for brevstemmeafgivning nogle timer den sidste lørdag før fristens udløb.

*Søndag den 31. maj 2015
(18 dage før valgdagen)*

Skæringsdato for optagelse af tilflyttere fra Færøerne og Grønland på valglisten. Skæringsdato for sletning fra valglisten ved fraflytning fra Danmark til Færøerne eller Grønland. Optagelse på henholdsvis sletning fra valglisten kan kun ske, hvis de pågældende senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.¹² Dette skal ske, uanset at dagen falder på en søndag.

*Onsdag den 3. juni 2015
(15 dage før valgdagen)*

- 1) - kl. 12. Sidste frist for anmeldelse af nye partier til Økonomi- og Indenrigsministeriet.¹³

Ministeriet udsender derefter snarest en endelig fortegnelse over de opstillingsberettigede partier og disses bogstavbetegnelser, såfremt der er nogen ændringer i forhold til den foreløbige fortegnelse, der er udsendt ved valgets udskrivelse, se ovenfor.

- 2) Skæringsdato for optagelse af tilflyttere fra en anden kommune på valglisten, såfremt de senest denne dag er flyttet til kommunen og har anmeldt flytning til tilflytningskommunen.¹⁴
- 3) Skæringsdato for optagelse af personer, der senest denne dag er flyttet inden for kommunen og som senest denne dag har anmeldt flytning til kommunen, på valglisten under den nye bopæl.¹⁵
- 4) Skæringsdato for kommunalbestyrelsens indberetninger til CPR (Det Centrale Personregister) af
 - anmeldelser om flytning,
 - iværksættelse eller ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, se værgemålslovens § 6,

¹¹ Se lovens § 56 og § 58, stk. 4.

¹² Se lovens § 18, stk. 2, 2. pkt., og § 18, stk. 5.

¹³ Se lovens § 12, stk. 1.

¹⁴ Se lovens § 18, stk. 2, 1. pkt., og stk. 4.

¹⁵ Se lovens § 18, stk. 3 og 4.

- erhvervelse eller fortabelse af dansk indfødsret, samt
- dødsfald i de særlige tilfælde, hvor dødsfald indberettes af kommunalbestyrelsen og ikke af sognemyndigheden.

Indberetningerne til CPR sker til brug for den maskinelle udskrivning af valglisten over de vælgere, der denne dag er bopælsregistreret i CPR med adresse i kommunen (15.-dagsvalglisten).

- 5) Sidste frist for kommunalbestyrelsens indberetning af ændringer vedrørende afstemningsområder (valgdistrikter) til CPR's vejregister.
- 6) Sidste frist for kommunalbestyrelsens indberetning af ændringer vedrørende afstemningssteder til kommunens databehandler (KMD eller anden).

Kommunen afhenter denne dag post og efterser sin postkasse og elektroniske post for samme dag at behandle de meddelelser, der er nævnt under pkt. 4, som kommunen har modtaget senest denne dag.

*Torsdag den 4. juni 2015
(14 dage før valgdagen og snarest muligt derefter)*

Økonomi- og Indenrigsministeriet bekendtgør i Statstidende, hvilke partier der er opstillingsberettigede, samt de bogstavbetegnelser, der er tildelt disse partier.¹⁶

*Søndag den 7. juni 2015
(11 dage før valgdagen)*

- kl. 12. Sidste frist for at indlevere kandidatanmeldelser til anmeldelsesmyndigheden (Statsforvaltningen og formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune).¹⁷

- kl. 12. Sidste frist for at trække en kandidatanmeldelse tilbage over for anmeldelsesmyndigheden.¹⁸

Anmeldelsesmyndigheden skal denne dag efterse sin postkasse og elektroniske post. Dette skal ske, uanset at dagen falder på en søndag. Eftersom denne frist falder på en søndag, skal afhentningen af fysisk post ske hverdagen umiddelbart før, dvs. lørdag den 6. juni 2015.

*Mandag den 8. juni 2015
(10 dage før valgdagen)*

Da 12.-dagen før valgdagen er en lørdag, er fristen for at ansøge opholdskommunen om at brevstemme i hjemmet rykket til førstkommande mandag kl. 12, dvs. mandag den 8. juni 2015.

- kl. 12. Sidste frist for at ansøge opholdskommunen om at brevstemme i hjemmet, med mindre kommunalbestyrelsen har fastsat en senere frist.¹⁹

¹⁶ Se lovens § 14, stk. 2.

¹⁷ Se lovens § 33.

¹⁸ Se lovens § 34.

¹⁹ Se lovens § 54, stk. 4, 2. og 4. pkt.

*Mandag den 8. juni 2015
(10 dage før valgdagen)*

- 1) - kl. 12. Sidste frist for partiernes meddelelse til anmeldelsesmyndigheden (Statsforvaltningen og formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune) om godkendte kandidater og nominering af kandidater samt anmeldelse af partiliste.²⁰

Anmeldelsesmyndigheden skal denne dag efterse sin postkasse og elektroniske post. Anmeldelsesmyndigheden skal denne dag endvidere afhente post. Anmeldelsesmyndigheden går i gang med at udarbejde en fortegnelse over de kandidater, der er opstillet i storkredsen.²¹

- 2) Økonomi- og Indenrigsministeriet bekendtgør senest denne dag i landets dagblade
 - dag og tid for afstemningen
 - at der vil blive sendt valgkort ud til vælgerne, samt
 - at indsigelser om manglende modtagelse af valgkort eller modtagelse af valgkort med et fejlagtigt indhold skal fremsættes over for kommunalbestyrelsen.²²

*Onsdag den 10. juni 2015
(8 dage før valgdagen)*

Kommunalbestyrelsen skal have modtaget de maskinelt udskrevne 15.-dagsvalglistere. Kommunalbestyrelsen skal også have modtaget de maskinelt udskrevne valgkort for vælgere optaget på 15.-dagsvalglisten, hvis det er kommunalbestyrelsen og ikke kommunens databehandler, der skal aflevere valgkortene til postbesørgelse.

Kommunalbestyrelsen sørger for manuel rettelse af disse valglistere frem til valgdagen.

Kommunalbestyrelsen vil senest denne dag have modtaget fortegnelser fra anmeldelsesmyndigheden (Statsforvaltningen og formanden for valgbestyrelsen i Bornholms Kommune) over de kandidater, der er opstillet i storkredsen. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at vælgerne fra denne dag kan gøre sig bekendt med fortegnelsen ved brevstemmeafgivning på det eller de steder i kommunen, hvor enhver vælger kan brevstemme, i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger, samt i vælgerens hjem.

Kl. 12 onsdag den 10. juni 2015 er sidste frist for, at en vælger med handicap eller nedsat færdighed kan indgive ansøgning til vælgerens bopælskommune om at afgive stemme på et andet afstemningssted i opstillingskredsen i bopælskommunen.

*Torsdag den 11. juni 2015
(7 dage før valgdagen)*

- 1) Maskinelt udskrevne valgkort vedrørende vælgere, der er optaget på den maskinelt udskrevne 15.-dagsvalgliste, skal være afleveret til postbesørgelse enten af kommunalbestyrelsen eller af kommunens databehandler (KMD eller anden).

²⁰ Se lovens §§ 37 og 41.

²¹ Se lovens § 42, stk. 1.

²² Se lovens § 21.

- 2) Skæringsdato for optagelse på valglisten (*udlandstillflyttervalglisten*) af vælgere, der flytter hertil fra udlandet (dvs. ikke Færøerne eller Grønland), og senest denne dag har anmeldt flytningen til tilflytningskommunen.²³
- 3) Personer, der har valget til Folketinget uanset udlandsophold, se lovens § 2, og som i forbindelse med udlandsopholdet er registreret i CPR som udrejst og har ansøgt om at blive optaget på valglisten, skal optages på valglisten (*udlandsdanskervalglisten*), hvis kommunalbestyrelsen eller Valgnævnet har truffet afgørelse herom senest denne dag.²⁴

Kommunen afhenter post og efterser sin postkasse og elektroniske post 7.-dagen før valgdagen for samme dag at behandle anmeldelser om tilflytning fra udlandet og ansøgninger om optagelse på valglisten fra udlandsdanskere i henhold til folketingsvalglovens § 2, kommunen har modtaget senest denne dag.

- 4) Skæringsdato for kommunalbestyrelsens indberetninger til CPR af
 - anmeldelser om tilflytning fra udlandet, (dvs. ikke Færøerne eller Grønland)
 - ophævelse af værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, se værgemålslovens § 6, samt
 - erhvervelse af dansk indfødsret.

Indberetningerne til CPR sker til brug for den maskinelle udskrivning af en valgliste over de vælgere, der ikke er optaget på 15.-dagsvalglisten, men som senest 7 dage før valgdagen er flyttet til kommunen fra udlandet (dvs. ikke Færøerne eller Grønland) eller har fået ophævet værgemål med fratagelse af den retlige handleevne, se værgemålslovens § 6, eller har fået dansk indfødsret (*udlandstillflyttervalglisten*).

- 5) Skæringsdato for kommunalbestyrelsens indberetninger til CPR af afgørelser om optagelse på valglisten af personer, der har valget uanset udlandsophold, til brug for den maskinelle udskrivning af en særlig valgliste over disse vælgere (*udlandsdanskervalglisten*).

Kommunen afhenter denne dag post og efterser sin postkasse og elektroniske post for samme dag at behandle de meddelelser, der er nævnt under pkt. 4 og 5, som kommunen har modtaget senest denne dag.

De vælgere, der er nævnt under nr. 2 og 3, skal optages manuelt på valglisten, hvis de ikke er optaget på de maskinelt udskrevne valglister, se pkt. 4 og 5.

*Fredag den 12. juni 2015
(6 dage før valgdagen frem til valgdagen)*

Kommunen retter fejl i valglisten ved at udskrive nye valgkort og ved at rette manuelt i valglisten.²⁵

Til og med valgdagen retter kommunen valglisten manuelt, hvis kommunen modtager meddelelse om, at en vælger er fraflyttet til udlandet, har fået iværksat eller ophævet værgemål med fratagelse af den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, har erhvervet eller fortabt dansk indfødsret eller er afdøet ved døden.²⁶

²³ Se lovens § 18, stk. 6, 1. pkt.

²⁴ Se lovens § 18, stk. 6, 2. pkt.

²⁵ Se lovens § 22, stk. 1.

²⁶ Se lovens § 22, stk. 2.

*Fredag den 12. juni 2015
(6 dage før valgdagen)*

Kommunens databehandler (KMD eller anden) skal aflevere de maskinelt udskrevne valgkort for de vælgere, der er optaget på den maskinelt udskrevne *udlandstilflyttervalgliste*, (dvs. vælgere tilflyttet fra udlandet, ikke fra Færøerne og Grønland) til postbesørgelse.

*Lørdag den 13. juni 2015
(5 dage før valgdagen)*

Vælgerne skal have modtaget de maskinelt udskrevne valgkort.

Kommunalbestyrelsen skal have modtaget den maskinelt udskrevne *udlandstilflyttervalgliste* og *udlandsdanskervalgliste*.

Kommunalbestyrelsen sørger for at rette disse valglistes manuelt i nødvendigt omfang frem til valgdagen (se ovenfor under »6 dage før valgdagen frem til valgdagen«).

*Tirsdag den 16. juni 2015
(Næstsidste hverdag før valgdagen)*

Sidste dag for afgivning af brevstemme i Danmark, herunder på danske havanlæg på dansk område.²⁷

*Onsdag den 17. juni 2015
(Dagen før valgdagen)*

Valgstyrerne kan begynde undersøgelsen af, om brevstemmer kan komme i betragtning. Undersøgelsen skal være færdig, inden afstemningen begynder på valgdagen.²⁸

For at komme i betragtning skal brevstemmer være modtaget af valgstyrerne, inden afstemningen begynder.²⁹

Kommunen afhenter post og efterser sin postkasse denne dag for at sikre, at brevstemmer rettidigt kan afleveres til vedkommende valgstyrere.

Valgbestyrelsen skal aflevere stemmesedler og opslag til kommunalbestyrelserne i god tid, inden afstemningen begynder.³⁰

***Torsdag den 18. juni 2015
(Valgdagen)***

Kommunen skal, inden afstemningen begynder, afhente post og efterse sin postkasse for at sikre, at evt. sent fremkomne brevstemmer kan afleveres rettidigt til vedkommende valgstyrere på de enkelte afstemningssteder.

²⁷ Se lovens § 56 og § 58, stk. 4.

²⁸ Se lovens § 65.

²⁹ Se lovens § 66, stk. 3.

³⁰ Se lovens § 44.

Afstemning kl. 9-20. Stemmeoptælling foretages på afstemningsstederne umiddelbart efter afstemningens afslutning. Indberetning af resultatet til valgbestyrelsen, der indberetter til Danmarks Statistik.³¹

*Fredag den 19. juni 2015
(Fintællingsdagen - dagen efter valgdagen)*

Kommunalbestyrelsen sørger for, at afstemningsbøgerne, de benyttede valglister og valgkort samt stemmesedlerne og brevstemmematerialet er til stede ved fintællingen.³²

Valgbestyrelsen foretager senest dagen efter valgdagen fintælling for hvert afstemningsområde for sig og herefter for hele opstillingskredsen under ét, udarbejder valg-bog og sender samme dag en attesteret kopi af valgbogen m.v. til Økonomi- og Indenrigsministeriet og en attesteret kopi af valgbogen m.v. til Danmarks Statistik. Valgbestyrelsen sender samtidig to annullerede stemmesedler til Økonomi- og Indenrigsministeriet.³³

*Torsdag den 25. juni 2015
(Ugedagen efter valgdagen)*

Sidste frist for at klage over valget. Klager skal stiles til Folketinget og sendes til Økonomi- og Indenrigsministeriet.³⁴

*Fredag den 26. juni 2015
(8 dage efter valgdagen)*

Valgplakater, der efter vejlovgivningens regler er ophængt uden tilladelse fra vejbestyrelsen/vejmyndigheden, skal være taget ned senest ved døgnets afslutning.³⁵

*Torsdag den 2. juli 2015
(12 hverdage (inkl. lørdag) efter valgdagen)*

- kl. 12. Det nyvalgte Folketing træder sammen, hvis kongen (statsministeren) ikke har indkaldt det til møde forinden.³⁶

Når Folketinget endeligt har afgjort eventuelle klager over valget, tilintetgøres valglister og valgkort samt stemmesedler og brevstemmemateriale.³⁷ Økonomi- og Indenrigsministeriet giver kommunerne skriftlig besked herom.

³¹ Se lovens §§ 46, 68, 70 og 71.

³² Se lovens § 72, stk. 2.

³³ Se lovens §§ 72 – 74.

³⁴ Se lovens § 103.

³⁵ Se vejlovens § 103 a, stk. 2, og privatvejslovens § 66 a, stk. 2.

³⁶ Se grundlovens § 35, stk. 1.

³⁷ Se lovens § 104, stk. 3.